

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 636/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., advokátska kancelária, Tichá 45, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky samostatne, ako aj v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 166/2014 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015, postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 77/2015 a jeho uznesením z 24. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na osobnú slobodu zaručeného v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy samostatne, ako aj v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, základného práva na obhajobu zaručeného v čl. 50 ods. 3 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy zaručeného v čl. 13 dohovoru postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby (ďalej len „inšpekčná služba“), postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 166/2014 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015 a postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 77/2015 a jeho uznesením z 24. novembra 2015.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 166/2014 zo 4. júna 2015 uznaný vinným zo spáchania skutku kvalifikovaného ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov s jeho podmieneným odložením na skúšobnú dobu dva roky.

3. Proti prvostupňovému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom okresnému súdu „vytýkal jednostranné vyhodnotenie dôkazov a porušenie zásady trestného konania – v pochybnostiach v prospech páchatel'a“ a namietal „aj vyhodnotenie obrazového záznamu súdom I. stupňa a vyhodnotenie výpovedí svedkov“ v jeho „neprospech“. A pretože sťažovateľ bol a je presvedčený, že jeho „vina nebola preukázaná, navrhol... zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku... sa domáhal oslobodenia spod obžaloby alternatívne vrátenia veci súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu

prejednal a rozhodol alebo s poukazom na § 10 ods. 2 Trestného zákona“ ho „oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku“. Rovnako sťažovateľ súdu prvého stupňa „vytýkal procesné pochybenia charakteru podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, v dôsledku ktorých došlo,... k zásadnému porušeniu práva na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom – v konaní boli vypočutí príslušníci PZ v rozpore s ustanovením § 80 ods. 1 a 3 zákona... o Policajnom zbore.... Namietal..., že v skutkovej vete nie je vyjadrené konkrétne porušenie konkrétneho zákona, čo... tiež považoval za porušenie práva na obhajobu. Namietal... zákonnosť príkazov na zistenie a oznámenie o uskutočnenej telefonickej prevádzke a rovnako aj výstupy získané na ich základe. Skutkový stav bol nedostatočne a chybné zistený... Všetci policajti vypovedali“ v jeho „prospech. Argumentačne... podrobne namietal zákonnosť inšpekčnej služby a to primárne ako štátneho orgánu a sekundárne policajta, resp. vyšetrovateľa.“.

4. Krajský súd uznesením

. k. 1 To 77/2015-423 z 24. novembra 2015 podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) riadny opravný prostriedok sťažovateľa zamietol.

5. Sťažovateľ tvrdí, že tak okresný súd, ako aj krajský súd svojimi rozhodnutiami a postupmi, ktoré ich vydaniu predchádzali, porušili ním označené jeho základné práva zaručené ústavou a práva zaručené dohovorom. Napadnutým rozhodnutiam vytýka, že sú nedostatočne odôvodnené, málo konkrétne, a tým aj nepreskúmateľné a svojvoľné.

6. Za kľúčové, t. j. zásadného skutkového a právneho významu v konaní pred všeobecnými súdmi, ako aj v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ považoval ustálenie, či fyzická osoba (██████████), v súvislosti s konaním ktorej bol trestne stíhaný pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, vykonávala alebo nevykonávala určitú činnosť (viedla motorové vozidlo), a tak spĺňala podmienky, aby sa voči nej uplatnila právomoc (zistenie, či bola pod vplyvom alkoholu), ktorú mal vykonať sťažovateľ ako verejný činiteľ (policajt) a ktorú (právomoc zistiť požitie alkoholu) podľa záverov všeobecných súdov

nevykonával napriek tomu, že tak urobiť mal, čím sa dopustil žalovaného prečinu. Podľa slov sťažovateľa „*Odvolačný súd túto zásadnú otázku úplne ponechal bez povšimnutia a namiesto toho, aby aspoň okrajovo vysvetlil a dal odpoveď, prečo a na základe akého konkrétneho predpisu považuje osobu [REDAKOVANÉ] za vodiča, tak neurobil, preto je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a súčasne svojvoľné.*“.

7. V ďalšom sťažovateľ namieta, že „*žiadny orgán činný v trestnom konaní a ani súd, ak je nepochybne preukázané, že svedkovia – policajti majú byť vypočutí o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Policajného zboru alebo v súvislosti s nimi, nemôže svojvoľne rozhodovať o tom, či požiadajú ministra vnútra Slovenskej republiky alebo prezidenta Policajného zboru o oslobodenie dotknutých policajtov od povinnosti mlčanlivosti alebo nie*“.

8. Keďže v trestnej veci sťažovateľa „*svedkovia – policajti neboli oslobodení od povinnosti mlčanlivosti*“ a napriek tomu „*vypovedali o skutočnostiach, s ktorými sa oboznámili pri plnení úloh Policajného zboru alebo v súvislosti s nimi*“, považuje sťažovateľ tieto svedecké výpovede za „*nezákonné a neprípustné*“. Ako sťažovateľ tvrdí, „*Súd I. stupňa ako i odvolací súd ako dôkazný prostriedok využil svedecké výpovede, ktoré nezískali zákonným spôsobom.*“.

9. Napokon sťažovateľ namieta, že k jeho „*podrobnej argumentácii a zásadnej námietke o nezákonnosti a neústavnosti inšpekčnej služby*“, ktorá bola v jeho trestnej veci činná v rámci prípravného konania – vykonala vyšetrovanie, odvolací súd „*zaujal iba príliš formalistický záver bez akéhokoľvek skúmania odvolaním sa na stanovisko trestno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR po č. Tpj/62/15 z 29. 09. 2015*“. Odvolací súd sa so sťažovateľovou „*podrobnou právnou argumentáciou a otázkou vôbec nezaoberal, vyhol sa posúdeniu uvedených skutočností... a iba stroho a arbitrárne konštatoval, že citované stanovisko rešpektoval, pretože toto má legitímny základ tým, že je uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a súdov SR*“. V tomto sťažovateľ považuje rozhodnutia oboch všeobecných súdov „*za nedostatočne konkrétne*“, a tým aj za „*nepreskúmateľné*“.

10. Sťažovateľ tvrdí, že v jeho prípade „*Trestné stíhanie a vznesenie obvinenia...*, začal, vyšetrowanie viedol a skončil neoprávnený (nezákonný) štátny orgán – inšpekčná služba... a to navyše bez kompetencie v zmysle Trestného poriadku a preto jej postupy a rozhodnutia sú nezákonné a nemožno ich zhojiť, od samotného začiatku sú nulitné“.

11. Podľa názoru sťažovateľa „*prioritnou otázkou nie je otázka, či inšpekčná služba je alebo nie je orgánom činným v trestnom konaní (subjektom vo vyšetrowaní alebo v skrátrenom vyšetrowaní) a či dôkazy ňou vykonané sú alebo nie sú zákonnými*“, ale „*prioritnou (primárnou) otázkou je, či inšpekčná služba je alebo nie je zákonným a ústavným štátnym orgánom*“.

12. Sťažovateľ tvrdí, že „*Nezákonný a neústavný štátny orgán nemá kompetenciu vykonávať žiadne legálne úradné úkony a už vôbec nemôže mať kompetencie orgánu činného v trestnom konaní, a teda nesmie vykonávať ani žiadne procesné úkony podľa Trestného poriadku.*

Žiadny nelegitímny a nezákonný štátny orgán bez ohľadu na jeho označenie (minulé alebo súčasné), nesmie vykonať žiadne úradné úkony a nemá ani kompetenciu aplikovať akékoľvek hmotnoprávne alebo procesné predpisy.“.

Namieta, že „*inšpekčná služba bola bez zákonného zmocnenia vyčlenená z organizačnej štruktúry Policajného zboru, teda namietam jej nezákonnosť a neústavnosť ako celku*“.

13. Inšpekčnú službu sťažovateľ považuje za nezákonnú a neústavnú „*a jej priamym konaním rozhodnutím (vznesením obvinenia, podaním návrhu na podanie obžaloby a podobne)*“ v jeho „*prípade došlo k priamemu zásahu do... základných práv garantovaných ústavou ako i dohovorom*“.

14. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Nitre svojim konaním a rozhodnutím sp. zn.: 1 To/77/2015-423 zo dňa 24. 11. 2015 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 a ods. 3 a čl. 13 dohovoru.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 1 To/77/2015-423 zo dňa 24. 11. 2015, vracia vec a prikazuje mu vo veci konať.

3. Okresný súd Nové Zámky svojim konaním a rozhodnutím sp. zn. 2 T/166/2014-343 zo dňa 04. 06. 2015 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 17 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 a ods. 3 a čl. 13 dohovoru.

4. Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 2 T/166/2014-343 zo dňa 04. 06. 2015, vracia vec a prikazuje mu vo veci konať.

5. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy; čl. 17 ods. 2 ústavy; čl. 6 ods. 1, ods. 3 a čl. 13 dohovoru bolo porušené, pretože prípravné konanie ako konanie predchádzajúce konaniu na Okresnom súde Nové Zámky sp. zn. 2 T/166/2014-343 na Krajskom súde v Nitre sp. zn.: 1 To/77/2015 proti sťažovateľovi začal, viedol a skončil nezákonný a neústavný štátny orgán – odbor inšpekčnej služby západ úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2,... Bratislava.

6. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €..., ktoré sú povinní Okresný súd Nové Zámky a Krajský súd v Nitre spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

7. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsa, PhD...“

II.

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

18. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

19. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

20. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

21. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané

zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

22. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 13 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 166/2014 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 77/2015 a jeho uznesením z 24. novembra 2015, ku ktorému malo dôjsť tým, že rozhodnutia vo veci konajúcich všeobecných súdov sú nedostatočne odôvodnené, svojvoľné, a preto nepreskúmateľné, postavené na dôkazoch – svedeckých výpovediach, ktoré neboli vykonané – získané zákonným spôsobom a sú neprípustné, a napokon sťažovateľ považuje odôvodnenia rozhodnutí za nekonkrétne a formalistické aj vo vzťahu k namietanej nezákonnosti a neústavnosti inšpekčnej služby. V súvislosti s tvrdou neústavnosťou a nezákonnosťou inšpekčnej služby sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 13 dohovoru aj postupom inšpekčnej služby v konaní, ktoré predchádzalo napadnutým konaniam okresného súdu a krajského súdu.

23. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

24. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

25. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

26. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

27. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

28. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

29. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

30. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

II. A

K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 166/2014 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015

31. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

32. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

33. Sťažovateľ mal podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku (§ 306 a nasl.) právo podať proti rozsudku okresného súdu zo 4. júna 2015 odvolanie (čo aj urobil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd (§ 315 Trestného poriadku), ktorý v prípade zistenia zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa postupom alebo rozhodnutím súdu prvého stupňa bol orgánom povolaným poskytnúť týmto právam alebo slobodám náležitú ochranu. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

34. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II. B

K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 77/2015 a jeho uznesením z 24. novembra 2015

35. Pokiaľ sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s tým, že bol odsúdený na základe nezákonne vykonaných dôkazov (výsluchy policajtov bez ich predošlého oslobodenia od povinnosti mlčanlivosti), resp. že v konaniach pred všeobecnými súdmi bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, ústavný súd poznamenáva, že podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je dovolacím dôvodom aj to, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371. Podľa § 368 ods. 2 Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie rozsudok [písm. a)], ale aj rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmena a)... [písm. h)].

36. Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

37. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

38. Ako už bolo uvedené, z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb pre namietané porušenie základných práv alebo slobôd rozhoduje až vtedy, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd (princíp subsidiarity).

39. Ak teda sťažovateľ tvrdí, že v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 T 166/2014 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015 a v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 1 To 77/2015 a jeho uznesením z 24. novembra 2015 bolo zásadným spôsobom porušené jeho základné právo na obhajobu, ako aj to, že bol odsúdený na základe dôkazov, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom (výsluchy policajtov), potom ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal v zmysle citovaných ustanovení Trestného poriadku k dispozícii právny prostriedok nápravy (mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie), ktorý mu zákon (Trestný poriadok) účinne poskytuje na ochranu jeho základných práv a na použitie ktorého bol oprávnený.

40. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ toto svoje právo nevyužil a mimoriadny opravný prostriedok napriek tomu, že tak mohol urobiť, nepodal.

41. Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti neprípustnou (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a zároveň na jej prerokovanie nemá ústavný súd právomoc (čl. 127 ods. 1 ústavy in fine), preto ju bolo potrebné z týchto dôvodov odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II. C

42. Sťažovateľ v ďalšom namieta arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie uznesenia krajského súdu sp. zn. 1 To 77/2015 z 24. novembra 2015, a to pokiaľ ide o odpoveď na otázku, na základe čoho všeobecné súdy považovali [REDAKOVANÉ] za vodiča, teda osobu, ktorú mohol a v danom prípade mal sťažovateľ podrobiť vyšetreniu, či bola alebo nebola ovplyvnená alkoholom (dychovej skúške na zistenie prítomnosti alkoholu v dychu vodiča). Rovnako vyčítal formálnosť odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov vo vzťahu k namietanej nezákonnosti a neústavnosti inšpekčnej služby ako orgánu verejnej moci.

43. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo všeobecnosti platí, že ústavný súd je zdržanlivý, pokiaľ ide o zásahy do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. V trestných veciach to zvyrazňujú čl. 50 ods. 1 v spojení s čl. 142 ods. 1 ústavy tým, že stanovujú všeobecné súdy ako jediné oprávnené rozhodovať o vine a treste za trestné činy (obdobne I. ÚS 429/2014). Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov (vrátane Trestného zákona a Trestného poriadku) s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 429/2014).

44. Z týchto hľadísk ústavný súd posudzoval rozhodnutie krajského súdu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa.

45. V konkrétnostiach aktuálnej veci úloha ústavného súdu z hľadiska sťažovateľom požadovanej ochrany základných práv v rámci dotknutej prednesenej námietky nespočíva a nemôže spočívať vo vyhodnocovaní všeobecnými súdmi vykonaných dôkazov a v prehodnocovaní ich skutkových zistení, t. j. ústavný súd nie je oprávnený zisťovať a vysloviť, či [REDAKOVANÉ] bol alebo nebol vodičom motorového vozidla. Postavenie a právomoc ústavného súdu mu v danom prípade ukladá posúdiť, či konajúce súdy dostatočne presvedčivo odôvodnili nimi prijatý záver, že označená osoba bola vodičom.

46. Pretože sťažovateľ spochybnil zákonnosť vykonania niektorých dôkazov (výsluchy policajtov), a túto (zákonnosť) nemohol ústavný súd sám preskúmať v rámci svojich oprávnení pri výkone ochrany ústavnosti (bráni tomu nedostatok právomoci, pozri už uvedené odôvodnenie), prihliadal iba na tie časti odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov (zabrániac tak možnosti prejedukovania zákonnosti dotknutých dôkazov), ktoré sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu žiadnym spôsobom nespochybňoval. Opatrnosť ústavného súdu z tohto pohľadu je namieste aj z dôvodu potreby vylúčenia kolízie prípadného ďalšieho zásahu iného všeobecného (dovolacieho) súdu do veci (ak by hypoteticky došlo k zrušeniu rozhodnutí nižších stupňov na základe mimoriadneho opravného prostriedku), s výsledkom ústavného súdu.

47. Napriek tomu, že ústavný súd nie je súdom skutkovým, neušlo jeho pozornosti, že sám sťažovateľ v sťažnosti podanej ústavnému súdu neuviedol žiaden argument alebo konkrétnu okolnosť, ktorá by priamo popierala, resp. zjavne vyvrátila konajúcimi súdmi prijatý záver, že za vodiča motorového vozidla bolo potrebné považovať osobu [REDAKOVANÉ]. Postoj sťažovateľa k tejto otázke je založený iba na spochybňovaní náležitého dokázania tejto skutočnosti s jej premietnutím do zákonnej definície vodiča.

48. Podľa názoru ústavného súdu z odôvodnení rozhodnutí konajúcich súdov však vyplýva dostatok presvedčivých dôvodov (odôvodnenia), o ktoré opreli svoje skutkové

závery o osobe vodiča, ako aj to, že existovalo dôvodné podozrenie, že v tom čase bol pod vplyvom alkoholu.

49. Okresný súd vo svojom rozsudku (jeho odôvodnení), na správnosť ktorého odvolací súd poukázal, jasne a zreteľne uviedol, že sám svedok [REDACTED] (zákonnosť výpovede ktorého sťažovateľ neatakoval) vypovedal, že o „02.20. hod. sa vracal domov do [REDACTED] z [REDACTED], potreboval ísť na toaletu, ale benzínka bola zavretá, tak zastal na nesprávnom mieste. Keď chcel odísť, zastavila ho hliadka mestskej polície, postavili sa vozidlom krížom pred jeho auto a začali sa s ním nepríjemne rozprávať, potom prišla hliadka štátnej polície, ktorá ho skontrolovala, chceli mu dať fúkať, ale nefungoval im dräger.“. Z uvedeného je len s ťažkosťami možné vyvodit', že vodičom vozidla bol niekto iný ako [REDACTED].

50. Rovnako okresný súd na hlavnom pojednávaní oboznámil i obrazový záznam kamerového systému Mestskej polície Nové Zámky. Z tohto obrazového záznamu „... súd zistil, že v čase asi o 02.12. hod. zastavuje pri krajnici cesty vozidlo [REDACTED], z ktorého vystupuje vodič, tento obchádza vozidlo a následne močí pri pravom zadnom kolese vozidla, vodič potom znovu obchádza vozidlo a nastupuje doň, pričom sa potáca. Následne pri tomto vozidle zastavuje služobné motorové vozidlo mestskej polície, zastavuje pred uvedeným vozidlom, ktoré sa následne pohýňa na odchod... Následne prichádza ďalší policajt (obžalovaný), ktorý prechádza rovno k vodičovi, sediacemu vo vozidle a súvisle s ním komunikuje... Obžalovaný následne znovu niekoľko minút komunikuje s vodičom, sediacim vo vozidle, následne ho zdraví, vodič s vozidlom odchádza preč z miesta a za ním aj hliadka polície na služobnom motorovom vozidle.“.

51. Aj zo samotnej výpovede sťažovateľa vyplýva, že spočiatku konali (spolu s ďalšími policajtmi) tak, ako keby nemali žiadnu pochybnosť o tom, že [REDACTED] bol vodičom vozidla (pripravovali, resp. mali snahu vykonať dychovú skúšku na alkohol u tejto osoby), až následne bez racionálne odôvodnenej pohnútky začali pochybovať o tom, či túto osobu ([REDACTED]) môžu podrobiť dychovej skúške, keďže ju nik z prítomných nevidel vozidlo viesť, a to bez toho, aby túto zámienku – dôvod pochybnosti – začali

náležite odstraňovať. Sťažovateľ svoju výpoveď nespochybňuje, a pritom vypovedal, že „sa [REDAKOVANÉ] nepýtal, akým spôsobom sa dostal pred [REDAKOVANÉ], nevedel uviesť, z akého dôvodu tak neurobil a tiež uviedol, že sa na operačné stredisko mestskej polície neobrátil za účelom zistenia, či disponujú záznamom uvedeného miesta, a to z dôvodu, že tento záznam sa nie vždy považuje za smerodajný, rovnako nepovažoval za potrebné kontaktovať stálu službu OO PZ Nové Zámky za účelom zistenia bližších skutočností, týkajúcich sa oznámenia mestskej polície.“

52. Vo vzťahu k výpovediam príslušníkov Mestskej polície Nové Zámky (ďalej len „mestská polícia“) sťažovateľ v sťažnosti nepoužil tú istú argumentáciu ako k výpovediam svojich kolegov policajtov (príslušníkov Policajného zboru), pokiaľ išlo o „zákonnosť“ ich vykonania, preto ústavný súd nemal dôvod neakceptovať pre účely prieskumu dodržania ústavných princípov tie časti odôvodnia rozsudku okresného súdu, ktoré sa týkali rekapitulácie a vyhodnotenia výpovedí príslušníkov mestskej polície.

53. Z výpovede jedného z členov hliadky mestskej polície vyplýva, že: «Ked' služobným motorovým vozidlom prichádzali na toto miesto, vozidlo sa práve chcelo pohnúť, preto zastavili pred ním, vystúpili a vyzvali vodiča, aby stiahol okno a stíšil hudbu. Podľa vyjadrenia svedka sa muž správal arogantne a z celého jeho správania usúdil, že je pod vplyvom alkoholu alebo iných látok. Tento muž potom vypol motor vozidla, svedok ho vyzval na predloženie dokladov... Svedok vypovedal, že sa tohto vodiča pýtal, či požil alkohol a tento povedal, že áno, že má vypité a „no a čo“. Potom prostredníctvom svojej stálej služby požiadali o príchod štátnej polície z dôvodu požitia alkoholu vodičom motorového vozidla... Svedok potvrdil, že vodič potom, ako od neho zobral doklady, s niekým telefonoval..., že ho zastavili mestskí policajti, nevedel s istotou povedať, či spomínal aj to, že pil, ale povedal, že to treba vybaviť. Svedok ho preto vyzval, aby zložil telefón a vodič na to povedal, že aj tak to bude mať vybavené. Svedok uviedol i to, že hliadke štátnej polície, ktorá prišla na miesto, odovzdali doklady toho vodiča a poskytli im informáciu, že tento javí známky požitia alkoholu, ako aj to, že im potvrdil, že požil alkohol...»

54. Podobne druhý člen hliadky mestskej polície uviedol, že „po príchode na miesto služobným vozidlom zastavili pred vozidlom tohto muža preto, aby mu zabránili v odchode, pretože ako keby sa vozidlom snažil pohnúť“.

55. Okresný súd v rozsudku sp. zn. 2 T 166/2014 zo 4. júna 2015 relevantné zistenia vyhodnotil a svoje závery odôvodnil takto:

„súd dospel k záveru, že obžalovaný sa dopustil žalovaného skutku a to tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný sa totiž na miesto, kde príslušníci Mestskej polície Nové Zámky zistili podozrenie zjazdy vodiča [REDAKOVANÉ] pod vplyvom alkoholu, ako člen hliadky OO PZ Nové Zámky dostavil práve na základe výslovnej žiadosti vodiča [REDAKOVANÉ], ako osoby jemu známej a s ktorou pred týmto zákrokom niekoľkokrát počas svojej služby telefonoval ohľadne súkromných záležitostí, pričom disponoval aj informáciou, že príslušníci Mestskej polície Nové Zámky oznamovali na uvedenom mieste práve podozrenie zjazdy vodiča pod vplyvom alkoholu, čo obžalovaný vo svojej výpovedi potvrdil a s čím korešponduje aj fakt, že pri príchode na miesto oznámenia mestskej polície pred vystúpením zo služobného motorového vozidla povedal kolegovi z hliadky..., aby zapol dräger. Obžalovaný, ako ani hliadka OO PZ Nové Zámky, ktorej bol v čase výkonu tejto služby členom, pritom neboli na preverenie tohto oznámenia mestskej polície velení stálou službou OO PZ Nové Zámky...

Z na hlavnom pojednávaní oboznámeného obrazového záznamu z verejnej kamery, zachytávajúcej miesto zákroku mestskej polície voči vodičovi [REDAKOVANÉ] a následne i hliadok OO PZ Nové Zámky súd zistil, že v čase, keď hliadka mestskej polícieablokovala služobným motorovým vozidlom vozidlo vodiča [REDAKOVANÉ], bolo toto vozidlo v pohybe, zreteľne odchádzalo z miesta, pričom je z tohto záznamu zistiteľné bez akýchkoľvek pochybností, že osoba, ktorá z vozidla vystúpila a močila na verejnom priestranstve ([REDAKOVANÉ]) sa na toto miesto dostala tak, že naň dojazdila na predmetnom motorovom vozidle. Tiež z tohto obrazového záznamu vyplýva, že hliadka OO PZ Nové Zámky... po prevzatí prípadu od mestskej polície, vodiča [REDAKOVANÉ] nepodrobila dychovej skúške a ani v tomto smere nevykonala žiadne úkony, ale čakala na príchod obžalovaného, ktorý bez ďalšieho prešiel k vozidlu vodiča [REDAKOVANÉ], ktorý v tom čase

sedel vo vozidle, a následne s ním komunikoval, a to nielen krátku dobu, výlučne obžalovaný. Z tohto obrazového záznamu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by korešpondovali s obranou obžalovaného a súčasne i s výpoveďami ostatných príslušníkov OO PZ Nové Zámky... na hlavnom pojednávaní, a síce, že by títo spoločne čokoľvek v danom momente riešili alebo konzultovali, t. j. ani pochybnosti o preukaznosti riadenia vozidla vodičom [REDAKOVANÉ] (ktorá podľa názoru súdu vôbec nebola na mieste a tiež s poukazom na dostupnosť overenia tejto skutočnosti riadnymi dôkaznými prostriedkami, použiteľnými v priestupkovom konaní alebo trestnom konaní, t. j. výpoveď príslušníkov mestskej polície, práve záznam z verejného kamerového systému mesta, a dokonca aj výsluch, resp. vyjadrenie samotného podozrivého vodiča, ktorého sa, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, na túto skutočnosť, ktorá mala byť podľa vyjadrenia príslušníkov PZ pochybná, nikto z nich vôbec nepýtal a ktorý ju dokonca ani sám v celom doterajšom konaní nespochybňoval) a ktorá pochybnosť mala byť dôvodom pre povolenie vodičovi [REDAKOVANÉ] pokračovať v jazde a jeho následnému podrobeniu dychovej skúške na inom mieste (práve ktorý postup je v rozpore so zákonom). Takéto skutočnosti pritom nevyplývajú ani z úradných záznamov, vypracovaných týmito príslušníkmi OO PZ Nové Zámky z výkonu tohto služobného zákroku, ale naopak, z týchto vyplýva, že o tom, že vodičovi [REDAKOVANÉ] bolo umožnené pokračovať v ďalšej jazde z ulice [REDAKOVANÉ], kde bol zastavený hliadkou mestskej polície, s tým, že bude dychovej skúške podrobený na [REDAKOVANÉ] (mimo záberu verejných kamier Mesta Nové Zámky) rozhodol práve obžalovaný, ktorý toto rozhodnutie oznámil veliteľovi svojej hliadky... až potom, čo nastúpil so služobného motorového vozidla a druhej hliadke OO PZ Nové Zámky... bola táto skutočnosť oznámená až potom, čo títo opustili miesto zákroku s tým, že idú po náhradný zdroj do meracieho prístroja, a to telefonicky na mobil... Z týchto úradných záznamov navyše nevyplýva, že by problémy s meracím prístrojom, resp. jeho zdrojom, mala aj hliadka OO PZ Nové Zámky v zložení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ale tieto problémy sa v týchto úradných záznamoch uvádzajú jedine vo vzťahu k hliadke, ktorej členom bol obžalovaný.“

56. Krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 To 77/2015 z 24. novembra 2015 k tejto otázke v podstatnom uviedol:

„Odvolaací súd... zistil, že súd I. stupňa :

- v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a za dodržania zásad kontradiktórneho procesu a za dodržania práv všetkých procesných strán, vrátane práv obžalovaného,

- pri vykonávaní dôkazov postupoval v súlade so zákonom a nedopustil sa takých pochybení, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.,

- dôkazy vyhodnotil v súlade s kritériami vyplývajúcimi z § 2 ods. 12 Tr. por., na základe čoho v zásade zistil skutkový stav v rozsahu predpokladanom v § 2 ods. 10 Tr. por.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré zodpovedá kritériám vyplývajúcim z § 168 Tr. por. správne poukázal na obsahy vo veci vykonaných dôkazov, uviedol právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení dôkazov a právne závery, ku ktorým dospel.

Skutkové závery uvedené vo výroku o vine napadnutého rozsudku tak vychádzajú z výsledkov úplného a zákonného dokazovania a zodpovedajú kritériu vyplývajúceho z § 2 ods. 10 Tr. por. Odvolaací súd považuje i napriek uvedenému právnenému záveru za potrebné poukázať na zbytočne široko koncipovaný skutok, ktorého opis v zásade súd I. stupňa prevzal z obžaloby, pretože postačovalo, aby tento skutok obsahoval stručný a výstižný popis konania samotného obžalovaného. Toto konštatovanie však nemá vplyv na správnosť skutkových záverov uvedených v napadnutom rozsudku a odvolaací súd naň len poukazuje.

Obžalovaný je zo spáchania žalovaného skutku v napadnutom rozsudku spoľahlivo usvedčovaný priamymi dôkazmi, s ktorými korešponduje súhrn ostatných vykonaných nepriamych dôkazov tak, ako to uviedol súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku na stranách 10 - 15. V rámci právnych úvah sa súd I. stupňa zaoberal a správne vyhodnotil aj obhajobu obžalovaného, vrátane rozsahu a formy jeho zavinenia.

Súd I. stupňa postupoval správne, keď zistil, že obžalovaný žalovaným skutkom naplnil všetky formálne i materiálne znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože ako verejný činiteľ v úmysle zadovážiť inému neoprávnený prospech vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Odvolaacie námietky obžalovaného nie sú dôvodné :

- v konaní predchádzajúcom napadnutému rozsudku nedošlo k porušeniu žiadneho z práv obžalovaného vrátane jeho práva na obhajobu, jeho námietky v tomto smere predstavujú len subjektívny názor procesnej strany na priebeh konania a vykonané dôkazy a len preto, že nezodpovedajú predstavám obžalovaného nie je možné ich považovať za chybné alebo nezákonné...“

57. Z citovaných častí odôvodnení rozhodnutí oboch všeobecných súdov vyplývajú presvedčivé dôvody, ktoré dostatočne podporujú konajúcimi súdmi prijaté závery vo vzťahu k ich skutkovým zisteniam. Odvodnenia predstavujú logické celky bez akýchkoľvek vnútorných rozporov a z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov ochrany základných práv sťažovateľa im nie je čo vytknúť a je potrebné ich považovať za ústavne akceptovateľné. Všeobecné súdy konkretizovali, z ktorých dôkazných prostriedkov k akým skutkovým zisteniam dospeli, a teda čo považovali za dokázané. Tieto závery spočívajúce v zistení počínania si sťažovateľa, t. j. jeho postup a konanie vyhodnotili a subsumovali ho pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu – prečinu, za ktorý bol sťažovateľ odsúdený. Ústavný súd nemá k odôvodneniu oboch rozhodnutí čo dodať.

58. Vo vzťahu k namietanému formálnemu odôvodneniu „zákonosti a ústavnosti“ inšpekčnej služby všeobecné súdy uviedli:

Okresný súd: *«Pokiaľ ide námietku obhajoby, prednesenú v záverečnej reči, vo vzťahu k zákonosti celého trestného konania, vykonaného Úradom inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR, s poukazom na v tom čase nepublikované rozhodnutie senátu Najvyššieho súdu sp. zn. 1 To/1/2015, súd nezhliadol dôvod na záver o nezákonom vedení prípravného konania v tejto veci. Súdu v čase rozhodovania totiž nebolo známe žiadne preň záväzné rozhodnutie nadriadeného súdu (ktorým je jedine rozhodnutie vydané nadriadeným súdom v tejto konkrétnej veci), ako ani stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR v tejto otázke a ako ani iné skutočnosti, odôvodňujúce záver, že vyšetrovanie v predmetnej trestnej veci vykonával na to nepríslušný orgán. Súd pritom vychádzal zo znenia ust. § 10 odsek 8 Trestného poriadku, ktoré ustanovenie obsahuje legálnu definíciu „policajta“ a ktoré pod písmenom a) tohto ustanovenia uvádza „vyšetrovateľa“. Z obsahu spisuje zrejme, že skrátene vyšetrovanie v predmetnej trestnej veci viedol*

vyšetrovatel' PZ tak, ako predpokladá ust. § 10 odsek 8 písmeno a) Trestného poriadku a ust. § 202 odsek 2 Trestného poriadku, a nie Úrad inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR, ako poukazovala obhajoba (rovnako ako ani skrátene vyšetovanie v akejkoľvek inej trestnej veci nevykonáva „Okresné riaditeľstvo PZ“ ako ani jeho jednotlivé odbory alebo obvodné oddelenia, prípadne iné jeho organizačné zložky, ale „vyšetrovatel' PZ“ alebo „poverený príslušník PZ“). Pre súd je z hľadiska zákonnosti vedenia trestného stíhania v prípravnom konaní na to príslušným orgánom určujúca práve definícia policajta, vyplývajúca z ust. § 10 odsek 8 Trestného poriadku a tiež kritériá, uvedené v ust. § 202 Trestného poriadku a nie služobné zaradenie takého policajta z hľadiska jeho riadenia a prípadnej kontroly. Súd preto jednotlivé dôkazy, vyššie opísané, ako podľa neho zákonným spôsobom a na to príslušným policajtom vykonané, hodnotil tak, ako je hore uvedené a ich vyhodnotením dospel k uvedeným skutkovým záverom.»

59. Odvolací súd k tejto námietke sťažovateľa uviedol:

„... legitimitu odboru inšpekčnej služby úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR vyriešilo stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR pod č. Tpj/62/15 z 29. 09. 2015, tu odvolací súd poukazuje na fakt, že touto okolnosťou sa zaoberal už súd I. stupňa na str. 14 napadnutého rozsudku. Odvolací súd citované stanovisko rešpektoval, pretože toto má legitímny základ tým, že je uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a súdov SR.“

60. Taktiež v tomto prípade všeobecné súdy nimi prijaté závery vo vzťahu k námietke legitimacy inšpekčnej služby stručne, ale jasne odôvodnili poukazujúc či už na príslušné ustanovenia procesnoprávneho predpisu, ktorým sa konanie riadilo (Trestný poriadok) alebo na stanovisko príslušného kolégia najvyššieho súdu (pod č. Tpj 62/2015 z 29. septembra 2015). Ústavný súd nemohol akceptovať tvrdenie sťažovateľa, že sa odvolací súd poukazom na označené stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu „vyhol posúdeniu“ sťažovateľom „uvedených skutočností“, ako aj jeho „prezentovanej právnej argumentácii“. Podstatu rozhodujúcich námietok sťažovateľa tvorili otázky, ktoré práve toto stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu už skôr posudzovalo a prijalo závery, do ktorých ústavný súd nemôže na základe sťažnosti sťažovateľa

vstupovať. Krajský súd záver o legitimitě inšpekčnej služby, t. j. slovami sťažovateľa o jej zákonnosti a ústavnosti teda odôvodnil stanoviskom, ktoré vzišlo zo zákonom predpísaného a práve na to určeného postupu príslušného orgánu.

61. Ani v tomto prípade teda ústavný súd nemohol na základe sťažnosti sťažovateľa podanej podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmať sťažovateľovu námietku inak, ako z hľadiska ústavnej konformity odôvodnenia prijatých záverov uvedených v rozhodnutiach vo veci konajúcich všeobecných súdov.

62. S prihliadnutím na všetky dosiaľ uvedené okolnosti ústavný súd považuje odôvodnenie uznesenia krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu vo vzťahu k oboj námietkam sťažovateľa za dostatočné. Prvostupňový súd, so závermi ktorého sa krajský súd stotožnil, dostatočne jasne a zreteľne odpovedal na všetky pre rozhodnutie relevantné otázky. Poukazujúc na hodnotenie dôkazov v danom trestnom konaní vykonaných tak jednotlivo, ako aj v ich súhrne dospeli všeobecné súdy k presvedčivým skutkovým, ako aj právnym záverom.

63. Vychádzajúc z už uvedených mantinelov posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov ústavný súd hodnotí napadnuté uznesenie krajského súdu ako ústavne konformné, a teda nevyžadujúce korekciu zo strany orgánu ochrany ústavnosti.

64. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09). Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

65. Ústavný súd na základe uvedeného preto uzatvára, že nenachádza žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu

. k. 1 To 77/2015-423 z 24. novembra 2015 a sťažovateľom namietaným porušením základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II. D

K namietanému porušeniu základných práv zaručených ústavou a práv zaručených dohovorom postupom inšpekčnej služby

66. Sťažovateľ porušenie svojich práv namieta taktiež postupom inšpekčnej služby, ktorá ho podľa jeho presvedčenia trestne stíhala napriek tomu, že ju nemožno považovať za zákonný a ústavný orgán verejnej moci.

67. Z obsahu rozsudku okresného súdu č. k. 2 T 166/2014-343 zo 4. júna 2015 vyplýva, že obžalobu na sťažovateľa podal prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky 9. decembra 2014 pod sp. zn. 2 Pv 851/134404. Je teda bez akýchkoľvek pochybností, že sťažovateľ sa o tom, že ho stíhal podľa jeho slov nezákonný a neústavný orgán, dozvedel pred týmto dátumom.

68. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

69. Sťažovateľ sa o tom, že je stíhaný inšpekčnou službou, nielenže mohol (pozri druhú vetu § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ale aj skutočne dozvedel podstatne skôr, ako naň bola podaná obžaloba, ktorej muselo predchádzať vznesenie obvinenia.

70. Ak bol sťažovateľ presvedčený, že ho trestne stíha nezákonný a neústavný orgán a týmto bolo zasiahnuté do jeho základných práv alebo slobôd a žiaden iný orgán verejnej moci mu v tejto súvislosti nemohol poskytnúť ochranu, mal možnosť podať sťažnosť ústavnému súdu v lehote dvoch mesiacov od času, kedy sa o svojom stíhaní takýmto orgánom mohol dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po jej uplynutí neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) (napr. I. ÚS 235/03, I. ÚS 156/04, II. ÚS 267/04, IV. ÚS 35/04, I. ÚS 109/06).

71. Od momentu, odkedy sa sťažovateľ dozvedel o jeho trestnom stíhaní inšpekčnou službou, po doručenie sťažnosti ústavnému súdu (3. mája 2016) bez akýchkoľvek pochybností uplynuli viac ako dva mesiace.

72. Pretože ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by bolo potrebné považovať sťažnosť za podanú včas a ani sám sťažovateľ v sťažnosti nepredniesol právne významný argument, ktorým by odôvodnil, prečo vyčkával a so svojou sťažnosťou sa na ústavný súd obrátil až po skončení trestného stíhania, bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti považovať za podanú oneskorene a z tohto dôvodu ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť.

73. Navyše, zo sťažnosti, ale ani z jej príloh nevyplýva, že by sa sťažovateľ v aktuálnom čase (v priebehu prípravného konania) bol domáhal akejkoľvek ochrany proti jeho stíhaniu nezákonným a neústavným orgánom, a to na príslušnom orgáne verejnej moci [príslušnej dozor vykonávajúcej prokuratúre s poukazom napr. na § 230 ods. 1 a 2 písm. e) a f) alebo § 363 ods. 1 Trestného poriadku].

74. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

75. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu – fyzickú aj právnickú. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí si uplatniť ochranu základných práv a slobôd na orgáne verejnej moci, ktorého právomoc predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, III. ÚS 250/08, I. ÚS 410/2011).

76. Ak tak sťažovateľ neurobil, nesplnil požiadavku vyjadrenú v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo robí z jeho sťažnosti v tejto časti sťažnosť neprípustnú, a to je dôvod pre na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II. E

K namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 3 a čl. 13 dohovoru

77. Napokon vo vzťahu k namietanému porušeniu práv zaručených v čl. 6 ods. 3 dohovoru a čl. 13 dohovoru ústavný súd konštatuje, že sťažnosť nespĺňa zákonom predpísané náležitosti, resp. je zjavne neodôvodnená. Sťažovateľ vo vzťahu k porušeniu označených práv neuviedol absolútne žiadnu argumentáciu. Neuviedol, že by nebol bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu [čl. 6 ods. 3 písm. a) dohovoru], že by nemal primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby [čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru], že by sa nemohol obhajovať osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemal prostriedky na zaplatenie obhajcu, že by mu nebol poskytnutý bezplatne [čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru], prípadne že by nemohol vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok ako svedkov proti sebe [čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru] alebo že by mu nebola poskytnutá bezplatná pomoc tlmočníka [čl. 6 ods. 3 písm. e) dohovoru]. Rovnako sťažovateľ neuviedol nič, čo by svedčalo o akomkoľvek zásahu do jeho práva na účinný prostriedok nápravy (čl. 13 dohovoru). Z týchto dôvodov (nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí –

chýbajúce odôvodnenie alebo zjavná neopodstatnenosť) ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde

78. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je konštatované vo výrokovej časti tohto uznesenia.

79. Pretože sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016